

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ศึกษาวิเคราะห์การแก้ไขปัญหาจากการละเมิดเบญจศีลข้อที่ ๕ ของ
เยาวชนไทยตามพุทธวิธี : กรณีศึกษาเยาเสพติด

ผู้วิจัย : นายพงษ์ศักดิ์ สอนิระกุล

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
: พระมหาทวิ มหาบุญโญ, ผศ. ดร. ป.ธ.๕, พธ.บ., ศน.ม., M.Phil., Ph.D.,
: ผศ.รังษิ สุทนต์ ป.ธ.๕, พธ.ม.

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ ๑) เพื่อศึกษาการละเมิดเบญจศีล
ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา ๒) เพื่อศึกษาปัญหาจากการละเมิดเบญจศีลข้อที่ ๕ ของเยาวชนไทย :
กรณีเยาเสพติด ๓) เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหาจากการละเมิดเบญจศีลข้อที่ ๕ ของ
เยาวชนไทยตามพุทธวิธี : กรณีเยาเสพติด

จากการวิจัยพบว่า ศีลเป็นข้อปฏิบัติสนับสนุนการละชั่ว ทำดี ทำให้เกิดสภาพการเป็นอยู่
ที่เกื้อกูลแก่การปฏิบัติกิจต่าง ๆ ส่งผลให้สังคมสามารถอยู่ร่วมกันด้วยดี มีความสงบเรียบร้อย ศีลจึง
เป็นคำสอนและหลักปฏิบัติที่สำคัญ เป็นหลักประเพณีสำหรับทุกคน ได้แก่ ๑) ปาณาติปาตา เวรมณี
คือ เว้นจากการฆ่าสัตว์หรือทำลายชีวิต ๒) อทินนาทานา เวรมณี คือ เว้นจากการลักขโมยหรือ
ฉ้อโกง ๓) กาเมสุ มิจจาจรา เวรมณี คือ เว้นจากการประพฤติดูหมิ่นในกาม ๔) มุสาวาทา เวรมณี
คือ เว้นจากการพูดเท็จ ๕) สุราเมรยมัชชปมาทัฏฐานา เวรมณี คือ เว้นจากการดื่มสุราเมรัยและยา
เสพติดซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในการวิจัย

การที่เยาวชนไทยละเมิดเบญจศีลข้อที่ ๕ เป็นการทำลายสติสัมปชัญญะที่เป็นตัวคุมครอง
ศีล ทำให้เกิดความประมาท ขาดเหตุผล เกิดความวิปริต เพราะเยาเสพติดทำให้เยาวชนไม่สามารถ
ควบคุมตนเอง ส่งผลให้เบญจศีลทั้ง ๔ ข้อเบื้องต้นถูกละเมิดไปด้วย เมื่อเบญจศีลที่เป็นรากฐานสำคัญ
เพื่อควบคุมความสุขสงบเรียบร้อยถูกละเมิด สังคมก็ไม่สามารถอยู่ได้

เยาเสพติดในสถานการณ์ปัจจุบันได้ถูกพัฒนามาโดยลำดับ จากเยาเสพติดธรรมดาได้ผ่าน
กรรมวิธีสังเคราะห์ที่สลับซับซ้อน เป็นเยาเสพติดชนิดใหม่ ซึ่งทำให้มีผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ
ผู้เสพอย่างรุนแรง เป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสเข้าสู่วงจรของปัญหาเยาเสพติดได้ง่าย เพราะเยาวชนเป็นวัย
ที่อยากรู้อยากทดลอง มีการคบเพื่อนมากขึ้น มีค่านิยมที่เลียนแบบกลุ่ม มีโอกาสที่ละเมิดเบญจศีล

ข้อที่ ๕ ได้มากที่สุด แม้ภาครัฐจะดำเนินการป้องกันอย่างเต็มที่ แต่ปัญหาเสียดังกล่าวก็ยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ในการศึกษาการละเมิดเบญจศีลข้อที่ ๕ ของเยาวชนไทยตามพุทธวิธี ได้ใช้แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยใช้ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งปัจจัยภายในหมายถึงการใช้หลักโยนิโสมนสิการ คือ การใช้ความคิดที่ถูกต้อง รู้จักคิด คิดเป็น ส่วนปัจจัยภายนอกหมายถึงการใช้ปรโตโมสะ คือ การรับฟังคำแนะนำ คำสั่งสอน เล่าเรียน หาความรู้ สนทนา ซักถามว่าอะไรควรอะไรไม่ควร ซึ่งปัจจัยทั้งสองนี้จะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เยาวชนไทยดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง มีสติสัมปชัญญะ เป็นเครื่องกำกับความประพฤติและการกระทำอันจะทำให้การละเมิดเบญจศีล ข้อที่ ๕ ของเยาวชนไทย จะไม่เกิดขึ้น

Thesis Title : The Analytical Study of the Solution about the Violation of the 5th Precept by the Thai Youths according to the Buddhist Method : Case Study of the Narcotics

Researcher : Mr. Pongsak Sonthitrakoon

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Phramaha Tawee Mahapanno Pali IX, B.A., M.A., M.Phil., Ph.D.

: Asst. Prof. Rangsi Suthon

Date of Graduation : March 22, 2013

ABSTRACT

The objectives of this thesis are 1) to study the violation by the five precepts in the Buddhist Scripture 2) to study the problems arising from the violating the 5th of the Five Precepts by the youths 3) to analytically study the violation of the fifth precept out of the Five Precepts by the youths according of the Buddhist way.

From the research, The precept it found that is the procedure to abstain from the unwholesome course of action, and to do goodness to action the highest life destination. Especially, the Five Precepts are the bases that can make the people live together. For this reason, the Five Precepts are the ways that are very important to practice very well for everybody with consist of 1) the abstention from killing 2) the abstention from taking what is not given 3) the abstention from sexual misconduct 4) the abstention from the false speech 5) the abstention from intoxicants causing the heedlessness to arise to the takers.

In fact, the Thai youths who violate the five precepts destroy their mindfulness awareness and temperament cement the fact of which cause them to negligent, unreasonable and irregularity in their lives, because the drugs can cause the youths not be able to control themselves. For this reason, the drugs can cause the youths to violate the Five precepts, because the five precepts are the social fundamentality.

In this situation, the drugs have been developed step by step from the natural narcotics to new generally dangerous drugs. This, the niceties are the affects to the youths who use the drugs. The youths are the group who have the Chance to enter the drug society easily, because they are desirous of knowing and testing the narcotics. So they are very easy to violate the fifth precepts. If the state cannot carry out the way to present it very well, the problems of the narcotics still increase very much.

So, the study of violation of 5th precept should use the way of solving the problems by using the inside outside factors. The inside factor is Yonisomanasikara which is the right way meaning the thought and the analytical reflection and outside factor. The outside fact is Parathoghosa which is the others inducements: the teaching, the learning, the finding and of the knowledge, and the conversation. The above mentioned factors are the import factors to cause the youths to carry out their lives properly with mindfully and awareness. Which are there life controlling factors and which will not cause the Thai youths not to violate the 5 precepts.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะได้รับความเมตตาอนุเคราะห์จากคณาจารย์
และผู้มีพระคุณทั้งหลาย ผู้วิจัยขอจาริกนามให้ปรากฏเพื่อเป็นเกียรติ

ขอกราบขอบพระคุณพระสุธีธรรมานุวัตร คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้โอกาสแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณประธานคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ พระมหาทวี มหาบุญโญ
ผศ.ดร. ผศ.รังษิ์ สุทนต์ กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือ
สนับสนุนและเอาใจใส่ดียิ่ง

ขอขอบคุณคุณศิริวรรณ คำบัว คุณสมชาย ชัยเชษฐ์คำรงกุล และผู้ที่มีส่วนร่วมให้
วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จทุกท่าน ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกว่
ตนเองโชคดีมากที่มีโอกาสได้มาเรียนร่วมกับทุกท่าน

หากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ เกิดประโยชน์ในทางวิชาการแล้ว ก็ขอยกความดีแต่ท่าน
ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวมา

พงษ์ศักดิ์ สอนิตระกูล

๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ญ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕
๑.๓ คำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	๕
๑.๔ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
๑.๕ ขอบเขตการวิจัย	๑๑
๑.๖ วิธีดำเนินการวิจัย	๑๑
๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑๒
บทที่ ๒ การละเมิดเบญจศีลในคัมภีร์พระพุทธศาสนา	๑๓
๒.๑ ความหมายและความสำคัญของศีล	๑๓
๒.๑.๑ ความหมายของศีล	๑๓
๒.๑.๒ ความสำคัญของศีล	๑๖
๒.๑.๓ ประเภทของศีล	๑๘
๒.๒ เบญจศีลที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา	๒๑
๒.๒.๑ ความมุ่งหมายของเบญจศีล	๒๑
๒.๒.๒ การรักษาเบญจศีล	๒๒
๒.๒.๓ อานิสงส์ของเบญจศีล	๒๓

๒.๓ การละเมิดเบญจศีล	๒๕
๒.๓.๑ การละเมิดเบญจศีลข้อที่ ๑	๒๖
๒.๓.๒ การละเมิดเบญจศีลข้อที่ ๒	๓๒
๒.๓.๓ การละเมิดเบญจศีลข้อที่ ๓	๓๕
๒.๓.๔ การละเมิดเบญจศีลข้อที่ ๔	๓๘
๒.๓.๕ การละเมิดเบญจศีลข้อที่ ๕	๔๑
๒.๔ หลักธรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดเบญจศีล	๔๖
๒.๔.๑ ปัจจยแห่งสัมมาทิฐิ	๔๖
๒.๔.๒ หลักธรรมที่ส่งเสริมปัจจยภายนอก	๔๙
๒.๔.๓ หลักธรรมที่ส่งเสริมปัจจยภายใน	๕๕
บทที่ ๓ ปัญหาที่เกิดจากการละเมิดเบญจศีลข้อที่ ๕ ของเยาวชนไทย :	๖๑
กรณียาเสพติด	
๓.๑ สุรา เมรัย และมัจชะ	๖๑
๓.๑.๑ ความหมายของสุรา เมรัย และมัจชะ	๖๑
๓.๑.๒ ประเภทของสุรา เมรัย และมัจชะ	๖๓
๓.๑.๓ ยาเสพติดนับเข้าในข้อห้ามของเบญจศีลข้อที่ ๕	๖๕
๓.๒ ความหมายและความเป็นมาของยาเสพติด	๖๗
๓.๒.๑ ความหมายของยาเสพติด	๖๗
๓.๒.๒ ความเป็นมาของยาเสพติด	๖๘
๓.๓ ประเภทและโทษของยาเสพติด	๗๒
๓.๓.๑ การจำแนกประเภทของยาเสพติด	๗๒
๓.๓.๒ ลักษณะและการออกฤทธิ์ของยาเสพติด	๗๕
๓.๓.๓ โทษของยาเสพติด	๘๐
๓.๔ ปัญหาและผลกระทบจากยาเสพติดต่อเยาวชนไทย	๘๔
๓.๔.๑ ปัญหายาเสพติดในเยาวชนไทย	๘๕
๓.๔.๒ สาเหตุของปัญหายาเสพติดในเยาวชนไทย	๘๖
๓.๔.๓ องค์ประกอบของปัญหายาเสพติดในเยาวชนไทย	๘๙
๓.๔.๔ ผลกระทบจากยาเสพติดในเยาวชนไทย	๙๒

เรื่อง

หน้า

บทที่ ๔	วิเคราะห์การแก้ไขปัญหาจากการละเมิดเบญจศีลข้อที่ ๕ ของเยาวชนไทย	๕๘
	ตามพุทธวิธี : ยาเสพติด	
๔.๑	วิเคราะห์การแก้ไขปัญหาจากการละเมิดเบญจศีลข้อที่ ๕ ของเยาวชนไทย	๕๘
	: ยาเสพติด	
๔.๑.๑	องค์ประกอบในการละเมิดเบญจศีลข้อที่ ๕ ของเยาวชนไทย	๕๘
	: ยาเสพติด	
๔.๑.๒	ผลกระทบจากการละเมิดเบญจศีลข้อที่ ๕ ของเยาวชนไทย	๕๙
	: ยาเสพติด	
๔.๒	การป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในเยาวชนไทยโดยภาครัฐ	๑๐๑
๔.๒.๑	การป้องกันเยาวชนไทยจากปัญหา ยาเสพติด	๑๐๑
๔.๒.๒	การแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในเยาวชนไทย	๑๐๔
๔.๒.๓	อุปสรรคในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในเยาวชนไทย	๑๑๐
๔.๓	การป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในเยาวชนไทยตามพุทธวิธี	๑๑๓
๔.๓.๑	แนวทางการแก้ไขปัญหาตามพุทธวิธี	๑๑๓
๔.๓.๒	แนวทางการแก้ไขปัจจัยภายใน	๑๑๕
๔.๓.๓	แนวทางการแก้ไขปัจจัยภายนอก	๑๒๑
บทที่ ๕	บทสรุป และข้อเสนอแนะ	๑๒๕
๕.๑	บทสรุป	๑๒๕
๕.๒	ข้อเสนอแนะ	๑๓๑
บรรณานุกรม		๑๓๒
ประวัติผู้วิจัย		๑๓๓

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ ๒.๑ แสดงหน้าที่ของมารดา บิดาที่มีต่อบุตรและหน้าที่ของบุตรที่มีต่อบิดา มารดา	๕๒
ตารางที่ ๒.๒ แสดงหน้าที่ของครูอาจารย์ที่มีต่อศิษย์และหน้าที่ของศิษย์ที่มีต่อครู อาจารย์	๕๒
ตารางที่ ๒.๓ แสดงหน้าที่ของสามีที่มีต่อภรรยา และหน้าที่ของภรรยาที่มีต่อสามี	๕๓
ตารางที่ ๒.๔ แสดงหน้าที่ของมิตรที่มีต่อมิตร และหน้าที่ของมิตรที่ตอบแทนมิตร	๕๓
ตารางที่ ๒.๕ แสดงหน้าที่ของนายจ้างที่มีต่อลูกจ้าง และหน้าที่ของลูกจ้างที่มีต่อ นายจ้าง	๕๔
ตารางที่ ๒.๖ แสดงหน้าที่ของคฤหัสถ์ที่มีต่อพระสงฆ์และหน้าที่ของพระสงฆ์ที่มีต่อ คฤหัสถ์	๕๔
ตารางที่ ๓.๑ แสดงเครื่องคัมภสมเหล่าบางชนิด	๖๔
ตารางที่ ๓.๒ แสดงลักษณะและการออกฤทธิ์ของยาเสพติดธรรมดา	๗๖
ตารางที่ ๓.๓ แสดงลักษณะและการออกฤทธิ์ของยาเสพติดสังเคราะห์	๗๗
ตารางที่ ๓.๔ แสดงจำนวนคดีที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดในฐานความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติดทั้งหมด	๘๔

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

คำย่อภาษาไทย

คำย่อเกี่ยวกับพระไตรปิฎก

อักษรย่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ใช้อ้างอิงจากพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙ การอ้างอิงใช้ระบบระบุ เล่ม ข้อ หน้า หลังคำย่อ ชื่อคัมภีร์ ดังตัวอย่าง เช่น ที.ม.(ไทย) ๑๐/๒๐๘/๑๕๔. หมายถึง ทีฆนิกาย มหาวรรค พระไตรปิฎก เล่มที่ ๑๐ ข้อที่ ๒๐๘ หน้า ๑๕๔

พระวินัยปิฎก

วิ.มหา.	(ไทย)	วินัยปิฎก	มหาวิภังค์	(ภาษาไทย)
วิ.ม.	(ไทย)	วินัยปิฎก	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
วิ.ป.	(ไทย)	วินัยปิฎก	ปวารวรรค	(ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

ที.สี.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	สีลขันธวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ม.	(บาลี)	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	มหาวคคปาติ	(ภาษาบาลี)
ที.ม.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ปา	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฏิกวรรค	(ภาษาไทย)
ม.มู.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มูลปณณาสก	(ภาษาไทย)
ม.อุ.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	อุปปริปณณาสก	(ภาษาไทย)
ลั.ส.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สคาถวรรค	(ภาษาไทย)
ลั.สพ.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สพายนวรรค	(ภาษาไทย)
ลั.ม.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
อ.เอกก.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	อังกุตรนิกาย	เอกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อ.ทุก.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	อังกุตรนิกาย	ทุกนิบาต	(ภาษาไทย)
อ.ติก.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	อังกุตรนิกาย	ติกนิบาต	(ภาษาไทย)
อ.จตุกก.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	อังกุตรนิกาย	จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อ.ปญจก.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	อังกุตรนิกาย	ปญจกนิบาต	(ภาษาไทย)
อ.สตตก.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	อังกุตรนิกาย	สตตกนิบาต	(ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

อง.อฏฐก.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	อัฐกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ทสก.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ทสกนิบาต	(ภาษาไทย)
จุ.ธ.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	จุททกนิกาย	ธรรมบท	(ภาษาไทย)
จุ.อิติ.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	จุททกนิกาย	อิติวุตตกะ	(ภาษาไทย)
จุ.เถร.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	จุททกนิกาย	เถรคาถา	(ภาษาไทย)
จุ.ชา.ทีสติ.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	จุททกนิกาย	วิสคินิบาตชาดก	(ภาษาไทย)
จุ.ม.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	จุททกนิกาย	มหานิเทศ	(ภาษาไทย)
จุ.อป.	(ไทย)	สุตตันตปิฎก	จุททกนิกาย	อปทาน	(ภาษาไทย)

พระอภิธรรมปิฎก

อภิ.วิ.	(ไทย)	อภิธรรมปิฎก	วิภังค์	(ภาษาไทย)
---------	-------	-------------	---------	-----------

คำย่อเกี่ยวกับอรรถกถา

อักษรย่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ใช้อ้างอิงจากอรรถกถาภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๔ การอ้างอิงใช้ระบบระบุ เล่ม ภาค ตอน หน้า หลังคำย่อ ชื่อคัมภีร์ ดังตัวอย่างเช่น ที.สี.อ. (ไทย) ๑/๑/๒๕๒ หมายถึง พระสูตรและอรรถกถาแปล ทีฆนิกาย สีลขันธวรรค เล่มที่ ๑ ภาค ๑ หน้า ๑๕๒

อรรถกถาพระวินัยปิฎก

กงฺขา.อ.	(บาลี)	กงฺขาวิตรณอฏฐกถา	(ภาษาบาลี)
----------	--------	------------------	------------

อรรถกถาพระสุตตันตปิฎก

จุ.จุ.อ.	(บาลี)	จุททกนิกาย	ปรมุตฺตโขติกา จุททกปาฐอฏฐกถา	(ภาษาบาลี)
จุ.ธ.อ.	(ไทย)	จุททกนิกาย	ธรรมบทอรรถกถา	(ภาษาไทย)
จุ.อิติ.อ.	(บาลี)	จุททกนิกาย	ปรมุตฺตทีปนี อิติวุตฺตกอฏฐกถา	(ภาษาบาลี)
จุ.ชา.ติก.อ.	(ไทย)	จุททกนิกาย	ติกนิบาตชาดกอรรถกถา	(ภาษาไทย)